

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. kesäkuuta 2015
(OR. en)

10184/15

COHAFA 63
DEVGEN 110
ALIM 12
ONU 89
FAO 25
COAFR 198
MAMA 75
MOG 39
COEST 194
COASI 84
COLAC 73
PROCIV 33
RELEX 510

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvosto
Päivämäärä:	22. kesäkuuta 2015
Asia:	Neuvoston päätelmät yhteisistä periaatteista monikäyttöistä käteiseen perustuvaa tukea varten humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 22. kesäkuuta 2015 hyväksymät päätelmät yhteisistä periaatteista monikäyttöistä käteiseen perustuvaa tukea varten humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT YHTEISISTÄ PERIAATTEISTA MONIKÄYTTÖISTÄ
KÄTEISEEN PERUSTUVAA TUKEA VARTEN HUMANITAARISIIN TARPEISIIN
VASTAAMISEKSI**

1. Nykyisten humanitaaristen kriisien voimakkuus ja laajuus ja niistä kärsivien hädänalaisten määrä on ennennäkemätön lähihistoriassa. On toteutettava innovoivia toimia sen varmistamiseksi, että heikoimmassa asemassa olevien tarpeet voidaan täyttää.
2. Neuvosto toteaa, että on tärkeää tehdä nykyisestä tukijärjestelmästä tehokkaampi, vaikuttavampi ja ihmiskeskeisempi. Humanitaarisen avun tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantaminen on Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeinen tavoite, kuten useissa strategisissa asiakirjoissa, esimerkiksi humanitaarista apua koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa¹ sekä komission tiedonannoissa ja neuvoston päätelmissä humanitaarisesta elintarvikeavusta² ja selviytymiskyvystä³, korostetaan. Tämä on myös yksi keskeisistä aiheista valmisteltaessa humanitaarisen avun huippukokousta, joka pidetään Istanbulissa toukokuussa 2016. Käteiseen perustuvan tuen käyttö on yksi uusista, lupaavista lähestymistavoista, jotka on määritelty kyseisissä asiakirjoissa ja keskusteluissa.
3. Neuvosto toteaa tässä yhteydessä, että on olemassa yhä enemmän näyttöä siitä, että joissakin tapauksissa käteiseen perustuvan tuen käyttö voi olla tehokkaampaa ja vaikuttavampaa kuin materiaallisen humanitaarisen avun toimittaminen. Tämä näyttöpohja lisääntyy ja monipuolistuu edelleen. Vain pieni prosenttiosuus humanitaarisesta avusta perustuu kuitenkin tällä hetkellä käteiseen.

¹ EUVL C 25, 30.1.2008, s. 1.

² COM(2010) 126 final, 31.3.2010 (komission tiedonanto) ja ST 9133/10 (neuvoston päätelmät).

³ COM(2012) 586 final, 31.3.2010 (komission tiedonanto) ja ST 9325/13 (neuvoston päätelmät).

4. Neuvosto katsoo, että monikäyttöistä käteiseen perustuvaa tukea humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi voidaan merkittävästi lisätä olosuhteista riippuen. Tällä lähestymistavalla voidaan saada sopivissa yhteyksissä parempi vastine rahoille pienempien transaktiokustannusten ansiosta; se mahdollistaa tuensaajille laajemman ja ihmisarvoisemman valinnanvapauden, joka perustuu heidän mieltymyksilleen, ja antaa heikossa asemassa oleville ryhmille vaikutusmahdollisuuksia. Siitä voi olla merkittävää apua tehtäessä asiaankuuluvista henkilöistä tärkeimpiä toimijoita. Lisäksi monikäyttöinen käteiseen perustuva tuki tukee paikallisia markkinoita ja voi parantaa yhteisöjen talouden elpymistä, valmiuksia ja selviytymiskykyä ja voi tietyissä tapauksissa täydentää olemassa olevia sosiaalisen suojelun järjestelmiä.
5. Neuvosto toteaa monikäyttöisen käteiseen perustuvan tuen innovoivan luonteen. Sen mielestä on varmistettava, että tällainen tuki parantaa suojelua ja että tukea annetaan ottaen asianmukaisesti huomioon sukupuolinäkökulma ja kotitalouksien rakenne ja soveltaen tiukimpia vastuullisuusvaatimuksia avunantajien ja -saajien osalta. On tärkeää varmistaa, että monikäyttöinen käteiseen perustuva tuki toimitetaan humanitaaristen periaatteiden mukaisesti, on asiamukainen ja täyttää vaikuttavuutta ja tehokkuutta koskevat odotukset.
6. Neuvosto toteaa, että "sama sopii kaikille" -lähestymistapaa ei voida soveltaa. Jos on määrä saavuttaa toivotut tulokset, kuten parempi ravitsemus, kunkin yksittäisen humanitaarisen avun ohjelman toteuttamistapa on mukautettava olosuhteisiin ja sen oltava osa hyvin suunniteltua ohjelmaa, jossa monikäyttöisiä käteiseen perustuvia tukimuotoja harkitaan yhdessä muiden tapojen kanssa. Monikäyttöisen käteiseen perustuvan tuen perustana ovat myös toimivat markkinat ja vakaat hinnat. Lisäksi on oltava turvallinen ja yhdenvertainen markkinoille pääsy.

7. Neuvosto suhtautuu myönteisesti Euroopan komission aloitteeseen ehdottaa monikäyttöistä käteiseen perustuvaa tukea varten yhteisiä periaatteita (ne ovat näiden päätelmien liitteenä), jotka tarjoavat strategiset puitteet monikäyttöiselle käteiseen perustuvalla tuella ja auttaisivat osaltaan tarjoamaan tehokkaampaa, vaikuttavampaa ja innovoivampaa humanitaarista apua eri aloilla. Neuvosto vahvistaa tukensa kymmenelle yhteiselle periaatteelle.
8. Neuvosto kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita sekä humanitaarisen alan kumppaneita ottamaan nämä periaatteet huomioon suunnitellessaan ja toteuttaessaan toimia humanitaarisissa kriiseissä. Neuvosto kannustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita varmistamaan, että ne ajavat näitä periaatteita valmisteltaessa humanitaarisen avun huippukokousta. Periaatteiden avulla voidaan myös humanitaarisen alan kumppanit ja muut sidosryhmät saada vakuuttuneiksi siitä, että käteiseen perustuva tuki ei ole sopivissa yhteyksissä ainoastaan tehokasta ja vaikuttavaa vaan myös tapa tyydyttää tarpeet vastuullisesti edistämällä elpymistä ja selviytymistä.

KYMMENEN YHTEISTÄ PERIAATETTA MONIKÄYTTÖISTÄ KÄTEISEEN PERUSTUVAA
TUKEA VARTEN HUMANITAARISIIN TARPEISIIN VASTAAMISEKSI

1. Humanitaarista kriisiä koskevien toimien on oltava tehokkaita ja vaikuttavia, vastattava kaikkein pakottavimpiin tarpeisiin ja annettava paras vastine rahoille.
2. Humanitaaristen toimien on tyydytettävä monien alojen tarpeet, ne on arvioitava monialaisesti ja ne on toteutettava perustarpeiden tyydyttämiseksi.
3. Humanitaarista apua olisi tarjottava niin, että se parantaa suojelua sekä tukee tuensaajien turvallisuutta, ihmisarvoa ja mieltymyksiä.
4. Olisi edistettävä innovoivia lähestymistapoja tarpeisiin vastaamiseksi.
5. Monikäyttöistä tukea olisi harkittava muiden toimitustapojen rinnalla alusta alkaen – on kysyttävä "Miksei käteistä?"
6. Saatetaan tarvita siirtotapojen ja toimitusmekanismien yhdistelmää kriisin luonteesta ja olosuhteista riippuen, ja sitä voidaan käyttää kriisin eri vaiheissa – optimaalinen toiminta voi edellyttää sitä.
7. Kriisin alussa on tehtävä riittävän yksityiskohtainen arviointi markkinoiden ja palvelujen valmiudesta vastata humanitaarisiin tarpeisiin, se on sisällytettävä kokonaisarviointiin, ja sitä on seurattava säännöllisesti ja arvioitava uudelleen.
8. Kriisitoimiin osallistuvien virastojen olisi laadittava alusta lähtien selkeä koordinointi- ja hallintorakenne ja yksinkertaistettava arviointia, avunsaajien rekisteröintiä, kohdentamista ja seurantaa.

9. On hyödynnettävä yhteyksiä kansallisiin sosiaalisen suojelun järjestelmiin aina kun on mahdollista.
10. Vastuullisuuskysymykset edellyttävät, että käytetään lukumäärältään rajoitettuja vankkoja vaikutus- ja tulosindikaattoreita, jotka ovat yhdistelmä virastokohtaisia ja laajempia indikaattoreita.

Kunkin periaatteen perustelut esitetään tausta-asiakirjassa "Kymmenen yhteistä periaatetta monikäyttöistä käteiseen perustuvaa tukea varten humanitaarisiin tarpeisiin vastaamiseksi". Se on saatavilla Euroopan komission verkkosivustolla osoitteessa

http://ec.europa.eu/echo/files/policies/sectoral/concept_paper_common_top_line_principles_en.pdf
